

EUROPOS PARLAMENTAS

2009 - 2014

Plenarinio posėdžio dokumentas

A7-0023/2010

1.3.2010

PRANEŠIMAS

dėl 2008 m. Tarybos metinio pranešimo Europos Parlamentui dėl bendrosios užsienio ir saugumo politikos (BUSP) pagrindinių aspektų ir esminių pasirinkimų, Europos Parlamentui pateikto pagal 2006 m. gegužės 17 d. tarpinstitucinio susitarimo II dalies G antraštinės dalies 43 skirsnį (2009/2057(INI))

Užsienio reikalų komitetas

Pranešėjas: Gabriele Albertini

TURINYS

	Puslapis
PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS	3
MAŽUMOS NUOMONĖ.....	19
BIUDŽETO KOMITETO NUOMONĖ	20
GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI	23

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS

dėl 2008 m. Tarybos metinio pranešimo Europos Parlamentui dėl bendrosios užsienio ir saugumo politikos (BUSP) pagrindinių aspektų ir esminių pasirinkimų, Europos Parlamentui pateikto pagal 2006 m. gegužės 17 d. tarpinstitucinio susitarimo II dalies G antraštinės dalies 43 skirsnį
(2009/2057(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Tarybos metinį pranešimą Europos Parlamentui dėl 2008 m. bendrosios užsienio ir saugumo politikos (BUSP) pagrindinių aspektų ir esminių pasirinkimų, Europos Parlamentui pateiktą pagal 2006 m. gegužės 17 d. tarpinstitucinio susitarimo¹ II dalies G antraštinės dalies 43 skirsnį,
 - atsižvelgdamas į Lisabonos sutartį, iš dalies keičiančią Europos Sąjungos sutartį ir Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač Europos Sąjungos sutarties V antraštinę dalį, kuri dabar vadinama „Bendrosios nuostatos, susijusios su Sąjungos išorės veiksmais, ir konkrečios nuostatos, susijusios su bendra užsienio ir saugumo politika“,
 - atsižvelgdamas į Europos Vadovų Tarybos 2003 m. gruodžio 12 d. patvirtintą Europos saugumo strategiją (ESS) ir į 2008 m. gruodžio 11 d. patvirtintą ESS įgyvendinimo ataskaitą,
 - atsižvelgdamas į minėtąjį 2006 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinį susitarimą dėl biudžetinės drausmės ir patikimo finansų valdymo,
 - atsižvelgdamas į savo rezoliucijas dėl 2006 m. ir 2007 m. metinių pranešimų dėl BUSP, kurios patvirtintos 2008 m. birželio 5 d.² ir 2009 m. vasario 19 d.³,
 - atsižvelgdamas į savo 2009 m. spalio 22 d. rezoliuciją dėl Europos išorės veiksmų tarnybos (EIVT) įsteigimo institucinių aspektų⁴,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 119 straipsnio 1 dalį,
 - atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto pranešimą ir Biudžeto komiteto nuomonę (A7-0023/2010),
- A. kadangi per pastaruosius dešimtmečius padidėjo Europos Sąjungos vaidmuo pasaulyje ir kadangi norėdama veikti išvien ir pajėgti rasti demokratiškus, aiškius, nuoseklius ir veiksmingus pasaulinių problemų sprendimus Europos Sąjunga turi vadovautis nauju principu ir toliau taikyti finansines priemones,

¹ OL C 139, 2006 6 14, p. 1.

² Priimti tekstai, P6_TA(2008)0254.

³ Priimti tekstai, P6_TA(2009)0074.

⁴ Priimti tekstai, P7_TA-PROV(2009)0057.

- B. kadangi Europos Sąjunga, palaikydama santykius su platesniu pasauliu, turi toliau vystyti savo užsienio politikos tikslus, saugoti ir skatinti savo vertybes ir interesus, prisidėti prie savo piliečių apsaugos ir propaguoti šias vertybes visame pasaulyje prisidedama prie taikos išsaugojimo, saugumo užtikrinimo, tvaraus planetos vystymosi, tautų tarpusavio solidarumo ir pagarbos, laisvos ir sąžiningos prekybos, skurdo panaikinimo ir žmogaus, ypač vaiko, teisių apsaugos, taip pat prie griežto tarptautinės teisės, įskaitant Jungtinių Tautų chartijos principus, laikymosi ir jos plėtojimo; kadangi žmogaus teisių, ypač žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių visuotinio ir nedalomumo principo, skatinimas yra ES išorės veiksmų pagrindinė dalis ir kadangi Pagrindinių teisių chartija dabar yra privaloma vykdant ES išorės veiksmus,
- C. kadangi Lisabonos sutartyje numatytas visai kitas požiūris į bendrus Europos Sąjungos išorės veiksmus, įskaitant į bendrąją užsienio ir saugumo politiką (BUSP), kadangi tai ir ES suteiktos juridinio asmens teisės ir įdiegtos institucinės naujovės, ypač įsteigta Komisijos pirmininko pavaduotojo-Sąjungos vyriausiojo įgaliojimo užsienio reikalams ir saugumo politikai pareigybė ir Europos išorės veiksmų tarnyba, gali būti lemiamas veiksnys siekiant Sąjungos išorės veiksmų darnos, vientisumo ir efektyvumo, taip pat siekiant daug geriau apibrėžti jos galią tarptautiniu lygmeniu,
- D. kadangi reikia dėti daugiau pastangų siekiant užtikrinti, kad ES galėtų greičiau reaguoti į politines krizes ir regioninius konfliktus; kadangi dabartiniai sprendimų priėmimo būdai ir finansavimo tvarka gali trukdyti laiku imtis tinkamų veiksmų ir kadangi privalu rasti būdų, kaip toliau riboti ir galiausiai visai panaikinti vienbalsiškumo taisyklę,
- E. kadangi siekiant ES išorės veiksmų, ypač BUSP, tikslų labai svarbu teisingai nustatyti bendrus Europos interesus ir jų laikytis, kadangi labai svarbu užtikrinti, kad visi politiniai sprendimai ir veiksmai, kurių imamasi, taip pat atitiktų tarptautinę teisę, įskaitant JT chartijoje numatytus principus,
- F. kadangi pagrindiniai ES išorės politikos tikslai yra taikos, žmogaus teisių ir teisinės valstybės principų tarptautiniu mastu skatinimas,
- G. kadangi Lisabonos sutartyje Komisijos pirmininko pavaduotojui-Sąjungos vyriausiajam įgaliojiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai suteikti įgaliojimai padėti Tarybai ir Komisijai užtikrinant skirtingų išorės veiksmų sričių ir išorės veiksmų ir kitų Europos politikos sričių darną,
- H. kadangi nuo Lisabonos sutarties įsigaliojimo dienos Europos Sąjunga įgyja visas Europos bendrijos teises ir pareigas, taip pat toliau vykdo visas ES teises ir pareigas,
- I. kadangi iškilus naujiems saugumo uždaviniams reikia atkreipti daugiau dėmesio į įvairių civilinių ir karinių priemonių stiprinimą, derinimą ir tinkamą šių priemonių pusiausvyros nustatymą konfliktų prevencijos, sprendimo, krizių valdymo ir taikos kūrimo srityse,
- J. kadangi, praėjus apie 10 metų laikotarpiui nuo Europos saugumo ir gynybos politikos (ESGP) įgyvendinimo pradžios, kurio metu buvo dislokuotos apie 23 misijos krizės apimtuose regionuose, siekiant tinkamai apibrėžti bendros saugumo ir gynybos politikos (BSGP) vaidmenį padedant įgyvendinti BUSP ir užtikrinant tarptautinį saugumą, reikia didinti karinius ir civilinius gebėjimus ir sutvirtinti struktūras,

Europos išorės veikslių principai

1. ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją-vyriausiąją įgaliotinę ir jos tarnybas, atsižvelgiant į ES bendro strateginio mąstymo raidą, parengti suderintą ES užsienio politikos strategiją, grindžiamą Europos Sąjungos sutarties 21 straipsnyje nustatytais tikslais ir principais; mano, kad šioje strategijoje turėtų būti aiškiai nustatyti ES bendrojo saugumo interesai ir ja būtų galima naudotis kaip gairėmis rengiant, finansuojant, įgyvendinant ir prižiūrint ES išorės veiksmus; ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją-vyriausiąją įgaliotinę visapusiškai įtraukti Europos Parlamento atitinkamas tarnybas į šią veiklą; mano, kad du pagrindiniai šios strategijos principai turėtų būti žmonių saugumas (ši sąvoka apibrėžta Žmonių saugumo tyrimo grupės 2007 m. Madrido ataskaitoje) ir atsakomybė ginti (sąvoka apibrėžta 2005 m. pasaulio aukščiausiojo lygio susitikimo išvadų dokumente);

2008 m. Tarybos metinis pranešimas dėl BUSP

2. džiaugiasi, kad 2008 m. pranešime dėl BUSP Taryba siekė laikytis labiau strateginio požiūrio, jį išdėstyti racionaliau, atsižvelgiant į temas; taip pat džiaugiasi, kad yra daugiau skaidrumo Tarybos parengtuose pagrindiniuose skyriuose, susijusiuose su atlikta veikla ir ypač su ateities perspektyvomis BUSP srityje; taip pat pastebi, kad pranešime geriau apibūdinamas regioninis išorės veiksmų kontekstas;
3. dar kartą pabrėžia, kad pranešime nereikėtų apsiriboti paprastu BUSP veiklos aprašymu, reikėtų siekti daugiau galimybių su Europos Parlamentu pradėti dialogą, skirtą labiau strategiškam požiūriui į BUSP; rekomenduoja metinį pranešimą dėl BUSP rengti taip, kad jis taptų metiniu pranešimu, kuriame aptariamas ES užsienio politikos strategijos įgyvendinimas įvertinant jos veiksmingumą ir apibrėžiant būsimą kryptį; be to, rekomenduoja, kad rengiant pranešimą būtų pateikta daugiau nuorodų į biudžeto poreikius ir išorės veiksmų finansinį poveikį;
4. mano, kad platesnė ir išsamesnė strategija turi pridėtinės vertės rengiant BUSP metinius pranešimus, ypač skyrius apie regionines grupes ir partneres bei apie BUSP (BSGP) misijų sąsajas su kitomis priemonėmis, kurias taikant stiprinamas ES kaip pasaulinio masto veikėjos vaidmuo; mano, kad laikantis tokio požiūrio būtų galima lengviau apžvelgti bendras ES biudžeto išlaidas atitinkamame regione;
5. dar kartą pakartoja savo poziciją, kad siekiant pagerinti demokratinį BUSP teisėtumą reikėtų konsultuotis su kompetentingais Parlamento organais dėl BSGP misijų pradžios, o prireikus sprendimus priimti reikėtų atsižvelgiant į Parlamento patvirtintą poziciją ir pateikti į tai nuorodas; mano, kad šios konsultacijos turėtų apimti informaciją apie pasirinktų veiksmų pagrįstumą ir paaiškinimus, kaip misijos siejamos su ES ir tarptautiniais veiksmais, koks bus jų finansinis poveikis ir kaip jos susijusios su kitomis ES priemonėmis;

Lisabonos sutarties poveikis

6. palankiai vertina Lisabonos sutarties įsigaliojimą, nes ši sutartis suteikia ES priemones, kuriomis ji gali dar labiau stiprinti savo vaidmenį ir atkreipti į save dėmesį tarptautiniu lygmeniu; atsižvelgdamas į tai pabrėžia didelę visų valstybių narių, Tarybos ir naujosios

Komisijos pirmininko pavaduotojos-vyriausiosios įgaliotinės atsakomybę paversti Sutarties rašytines nuostatas faktais ir esminiais veiksmais stiprinant ES santykius su strateginėmis partnerėmis ir įtvirtinant vadovavimą daugiašaliuose forumuose; atkreipia dėmesį į tai, kokia svarbi yra Lisabonos sutarties nuostata, pagal kurią Sąjungos kompetencija BUSP srityje dabar apims visas užsienio politikos sritis ir visus klausimus, susijusius su Sąjungos saugumu, įskaitant laipsnišką bendros gynybos politikos rengimą, o tai gali paskatinti sukurti bendrą gynybos sistemą;

7. džiaugiasi, kad Komisijos pirmininko pavaduotoja-vyriausioji įgaliotinė pirmininkaus Užsienio reikalų tarybai, o jos atstovas pirmininkaus Politiniam ir saugumo komitetui (PSK); tikisi, kad šios naujos funkcijos sutvirtins tarpinstitucinius santykius ir skatins pastovesnę institucijų dialogą; ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją-vyriausiąją įgaliotinę sukurti praktiką, kai kadenciją baigiantis Komisijos pirmininko pavaduotojas-Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Komisijos nariai, atsakingi už išorės santykius, reguliariai atvyksta į Europos Parlamento plenarinį posėdį ir į Užsienio reikalų komitetą, taip pat neoficialių susitikimų praktiką – siekiant nustatyti reguliary ir sistemingą konsultavimąsi esminiais klausimais su Europos Parlamentu ir kompetentingais jo organais bei paskatinti tokį konsultavimąsi;
8. mano, kad tai, jog tarpvyriausybinis ir Bendrijos ramsčiai ir funkcijos sujungti į vienas Komisijos pirmininko pavaduotojo-vyriausiojo įgaliotinio pareigas, į kurias skiriant asmenį reikalingas bendras Europos Parlamento pritarimas, pagerina BUSP veiklos demokratinį teisėtumą, jei bus sukurtas nuolatinis strateginis Parlamento, Tarybos ir Komisijos dialogas vienodomis sąlygomis ir visais lygmenimis;
9. pabrėžia, kad valstybės narės turėtų dirbti vedamos bendro politinio solidarumo dvasios tam, kad būtų pasiektas vis didėjantis BUSP veiksmų konvergencijos lygis;
10. dar kartą pabrėžia, jog norint, kad Europos Sąjunga atliktų aktyvų vaidmenį pasauliniu lygmeniu, ES biudžete tam turi būti skirta pakankamai lėšų; apgailestauja, kad šiam biudžetui vis dar skiriama nepakankamai lėšų ir išreiškia didelį susirūpinimą dėl nepakankamo finansavimo pasekmių ES gebėjimui vykdyti patikimą ir aktyvią užsienio politiką; pabrėžia, kad reikia ES suteikti būtinas finansines priemones, kad ji galėtų nuosekliai ir tinkamai reaguoti į nenumatytus pasaulio sunkumus ir, šiuo požiūriu, tikisi, kad bus su juo konsultuojamasi dėl procedūrų, pagal kurias skubioms BUSP iniciatyvoms finansuoti nedelsiant skiriamos ES biudžeto lėšos ir kad galės visapusiškai dalyvauti šiose procedūrose; ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją-vyriausiąją įgaliotinę kartu parengti veiksmingą komunikacijos strategiją siekiant, kad ES piliečiai būtų geriau informuoti apie BUSP tikslus ir pasiekimus, ir atsižvelgdamas į tai dar kartą pabrėžia Europos Sąjungos užsienio ir saugumo politikos demokratinio teisėtumo ir priežiūros svarbą;
11. dar kartą reiškia savo susirūpinimą dėl skaidrumo ir informacijos stokos apmokant kariniu ar gynybiniais atžvilgiu svarbių ES operacijų bendrąsias sąnaudas, nes taikant ATHENA sistemą nėra aiškios galimybės peržiūrėti visas finansines sąnaudas, susijusias su misijomis, kurios vykdomos pagal BUSP; taigi teigiamai vertina pradinio fondo įsteigimą pagal ES sutarties 41 straipsnio 3 dalies nuostatas ir prašo, kad su Parlamentu būtų konsultuojamasi šio fondo valdymo klausimais, atsižvelgiant į bendras EP prerogatyvas,

susijusias su BUSP ir BSGP, kaip apibrėžta ES sutarties 36 straipsnyje; nurodo, kad platesnio masto Parlamento dalyvavimas nustatant ir prižiūrint BUSP bei numatant tolesnius BUSP veiksmus susijęs su ES sutarties 42 straipsnyje pabrėžta BUSP ir BSGP sąsaja, taip pat su ES sutarties Protokole Nr. 1 nustatyta griežtesne nacionalinio ir Europos lygmenų parlamentine priežiūra;

12. ragina Tarybą, Komisiją ir Komisijos pirmininko pavaduotoją-vyriausiąją įgaliotinę pasinaudoti galimybe formuoti aiškesnę, nuoseklesnę ir veiksmingesnę užsienio politiką įkūrus Europos išorės veiksmų tarnybą; šiuo aspektu tikisi, kad Sąjungos užsienio politikos pagrindinės vertybės ir tikslai, pavyzdžiui, pagarba žmogaus teisėms ir jų skatinimas, kaip nustatyta teisiškai privalomoje Pagrindinių teisių chartijoje, taip pat ES užsienio politikos prioritetai, pavyzdžiui, krizių valdymas ir taikos kūrimas, aiškiai atsispindės Europos išorės veiksmų tarnybos struktūroje, įskaitant jos žmogiškuosius išteklius; pakartoja, kad Europos išorės veiksmų tarnybos įkūrimo ir veikimo procesuose turi būti išsaugoma Europos Parlamento teisė į demokratinę ir biudžetinę priežiūrą;
13. pažymi, kad Lisabonos sutartis daro didelę įtaką BUSP, kadangi pagal ją reorganizuojamos administracinės pareigos, todėl ragina Tarybą ir Komisiją užtikrinti, kad dėl masto ekonomijos paramos struktūrų požiūriu būtų galima sumažinti administracines išlaidas;
14. pabrėžia, kad reikia pasiekti, kad ES specialieji įgaliotiniai būtų skiriami ir vertinami skaidriau taip pat atsižvelgiant į tai, kad turi būti pakankamai atstovaujamos abi lytys; primena, kad Parlamentas šiuo metu neturi priemonių panaikinti konkretaus ESSĮ įgaliojimų, kadangi asignavimai šiems įgaliojimams vykdyti įtraukti į 19 03 06 straipsnį, pagal kurį finansuojamas visų ESSĮ įgaliojimų vykdymas; taigi ragina vykdyti griežtesnį ESSĮ paskyrimų ir įgaliojimų parlamentinį patikrinimą ir kontrolę; mano, kad atitinkami ES specialieji įgaliotiniai palaipsniui turėtų būti panaikinti ir jų funkcijas turėtų atlikti šalyse įsikūrusių ES delegacijų vadovai, o ES specialieji atstovai, kuriems patikėtos regioninės pareigos, vadovaujami Komisijos pirmininko pavaduotojos-vyriausiosios įgaliotinės turi koordinuoti ir teikti politines gaires ES delegacijų vadovams atskirose šalyse siekiant užtikrinti, kad ES išorės veiksmai būtų nuoseklūs ir suderinti; nurodo, kad šiuo atžvilgiu dvigubos pareigos yra pirmas, bet ne vienintelis žingsnis, kuris būtinas siekiant masto ekonomijos ir didesnio BUSP našumo; ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją-vyriausiąją įgaliotinę imtis veiksmų siekiant ES specialiesiems įgaliotiniams pavesti užduotį koordinuoti ir teikti politines gaires taip pat ir BSGP misijų, priklausančių jų kompetencijai, atvejais;
15. prašo Komisijos pirmininko pavaduotoją-vyriausiąją įgaliotinę konsultuotis su atitinkamu Parlamento komitetu dėl asmenų, kuriuos ji skirs į aukštesnes Europos išorės veiksmų tarnybos pareigas, įskaitant ES specialiuosius įgaliotinius; ketina kai kuriuos paskirtus ES specialiuosius įgaliotinius ir delegacijų vadovus pakviesti atvykti į komiteto posėdį;
16. pažymi, kad į Lisabonos sutartį įtrauktos naujos BUSP finansinės procedūros, ir kad ja pagerinamas Tarybos ir Parlamento dialogas dėl BUSP nustatant dvejus metines diskusijas, rengiamas su Komisijos pirmininko pavaduotoja-vyriausiąją įgaliotinę, ir joje aprašomi su BSGP susiję Parlamento vaidmuo ir pareigos; todėl ragina peržiūrėti ir išplėsti esamus tarpinstitucinius susitarimus įtraukiant Parlamento Užsienio reikalų

komitetą, siekiant užtikrinti sklandų ir veiksmingą BUSP ir BSGP biudžeto, konsultacijų ir priežiūros procedūrų įgyvendinimą bei pagerinti galimybę susipažinti su įslaptinta informacija; todėl atkreipia ypatingą dėmesį į anksčiau minėtus 2006 m. gegužės 17 d. tarptautinį susitarimą ir 2002 m. lapkričio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos tarptautinį susitarimą dėl Europos Parlamento galimybės susipažinti su įslaptinta Tarybos informacija saugumo ir gynybos politikos srityje¹; išreiškia pasiryžimą biudžeto ir demokratinės BUSP priežiūros srityje vykdyti savo įgaliojimus, susijusius su visomis institucinėmis naujovėmis, įskaitant Europos išorės veiksmų tarnybos steigimo veiklą;

17. pažymi, kad pagal Lisabonos sutartį pritarimo procedūra taikoma visiems susitarimams, susijusiems su tomis sritimis, kurioms taikoma įprasta teisėkūros procedūra, ir pabrėžia Parlamento teisę būti tinkamai Komisijos informuotam apie derybų dėl tarptautinių susitarimų, nurodytų SESV 218 straipsnyje, pažangą; taigi, mano, kad reikėtų apsvarstyti derybas dėl naujojo tarpinstitucinio susitarimo su Parlamentu siekiant aiškiai apibrėžti Parlamento dalyvavimą kiekviename derybų dėl tarptautinių susitarimų etape;
18. ragina Užsienio reikalų ministrų tarybą priimti sprendimus kvalifikuota balsų dauguma visais atvejais, kurie numatyti naujojoje Sutartyje;
19. mano, kad dėl Europos Sąjungos sutarties 42 straipsnio 2 ir 7 dalių ir Protokolo Nr. 1 10 straipsnio dėl nacionalinių parlamentų vaidmens Europos Sąjungoje liekaninės Vakarų Europos Sąjungos (VES) funkcijos tapo atgyvenusios; todėl ragina susijusias ES valstybes nares imtis veiksmų pagal VES sutarties XII straipsnį ir pranešti, kad per vienerius metus jos ruošiasi denonsuoti šią sutartį; primena, kad Europos Parlamentas ir ES valstybių narių nacionaliniai parlamentai turi teisę atlikti BUSP ir BSGP veiklos parlamentinį tikrinimą;

Teminiai BUSP klausimai

20. toliau yra susirūpinęs dėl energijos tiekimo saugumo ir besikartojančių dujų krizių, kaip, pvz., 2009 m. sausio mėn. Rusijos ir Ukrainos krizė, kuri parodė, kad vis labiau didėja ES energetinė priklausomybė nuo tiekimo šaltinių ir tranzito kanalų; taip pat pabrėžia būtinybę užkirsti kelią ES energetinei priklausomybei nuo trečiųjų šalių, dėl kurios silpnėja ES užsienio politikos nepriklausomybė; primena, kad skubiai reikia spręsti energetikos iššūkius įgyvendinant Europos bendrąją užsienio politiką energijos srityje; todėl ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją-vyriausiąją įgaliotinę ryžtingai įgyvendinti Parlamento rekomendacijas dėl nuoseklios ir suderintos politikos kūrimo, pirmiausia skatinant ES sanglaudą palaikant konstruktyvų dialogą su energijos tiekėjais, ypač su Rusija, ir tranzitinėmis šalimis, remiant ES energetikos prioritetus ir ginant valstybių narių bendruosius interesus, plėtojant veiksmingą diplomatinę veiklą energetikos srityje, kuriant veiksmingesnes krizių sprendimo priemones ir skatinant energijos tiekimo įvairinimą, tausų energijos naudojimą ir atsinaujinančių energijos išteklių plėtrą; pabrėžia, kad ES tik bendrai veikdama gali ateityje užkirsti kelią dujų ir naftos tiekimo valstybėms narėms trūkumams ir padidinti visos ES energetinį saugumą;
21. džiaugiasi, kad buvo pasirašytas susitarimas dėl „Nabucco“ projekto; ragina Komisiją ir Tarybą siekti, kad šis susitarimas būtų sėkmingai įgyvendintas; pabrėžia, kad labai svarbu užtikrinti ES energetinį saugumą plėtojant žalios naftos tiekimo Europai pietų koridorį,

¹ OL C 298, 2002 11 30, p. 1.

įskaitant visos Europos naftotiekio Konstanca – Triestas tiesimą;

22. mano, kad intensyvėjanti konkurencija dėl galimybės gauti gamtinių ir energijos išteklių ir juos kontroliuoti gali sukelti didelius konfliktus ir grėsmę, susijusią su ištekliais, todėl ES turėtų toliau kurti poveikio švelninimo, prisitaikymo ir energijos tausojimo politiką siekiant kovoti su grėsme saugumui, kylančia dėl aplinkos nykimo ir klimato kaitos; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad ES turi stiprinti savo vadovaujamą vaidmenį pasauliniu lygiu valdant klimata ir toliau plėtoti dialogą su kitais pagrindiniais veikėjais, pavyzdžiui, stiprėjančiomis didžiosiomis valstybėmis (Kinija, Brazilija, Rusija, Indija), Jungtinėmis Amerikos Valstijomis ir besivystančiomis šalimis, nes klimato kaita tapo pagrindine tarptautinių santykių dalimi;
23. remia nuolatinį, aktyvų ir veiksmingą Europos Sąjungos indėlį sprendžiant pasaulines problemas, plėtojant Jungtinių Tautų sistemą ir ypač didelį dėmesį skiriant Žmogaus teisių tarybos stiprinimui, taip pat panaikinant mirties bausmę;
24. atkreipia dėmesį į konfliktų prevencijos ir valdymo, įskaitant atstatymo ir rekonstrukcijos po krizių, svarbą; pabrėžia, kad ES turi toliau vystyti prevencines strategijas, siekdama pagerinti išankstinio perspėjimo sistemą ir stiprinti bendradarbiavimą su regionų organizacijomis pagal JT chartiją;
25. pabrėžia, kad siekiant sėkmingai sukurti Europos laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę labai svarbus išorės aspektas; pakartoja, kad labai svarbus tinkamas migracijos valdymas; atsižvelgdamas į tai, džiaugiasi, kad 2009 m. gruodžio mėnesį Europos Vadovų Taryba patvirtino Stokholmo programą; mano, kad būtina užtikrinti bendradarbiavimą su kilmės ir tranzito šalimis, skatinti tvirto bendradarbiavimo požiūrį ir taikyti pozityvių sąlygų politiką; pabrėžia, kad reikia kovoti su nelegalia imigracija skatinant vietos plėtrą kilmės šalyse ir kovojant su nusikalstamomis organizacijomis, kurios užsiima prekyba žmonėmis; primygtinai reikalauja, kad rengiant Europos užsienio politiką būtų visapusiškai atsižvelgiama į Europos laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės išorinį aspektą;
26. pabrėžia, kad reikia pagerinti gebėjimus, kad būtų geriau kontroliuojamos ES civilinės ir karinės misijos, ir užtikrinti, kad būtų mokomasi iš to, kaip jos vykdomos, kad būtų pagerintas būsimųjų misijų planavimas ir valdymas; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad BSGP misijas reikėtų vertinti labiau strateginiu požiūriu; siūlo, kad reguliariai rengiami konsultaciniai posėdžiai taip pat būtų skirti įvykdytų misijų sėkmės ir trūkumų įvertinimui siekiant padėti rengti ateities poreikiams skirtą ilgalaikę strategiją, kuri apima visus aspektus (finansinį, įgyvendinimo, administravimo organizavimo);
27. ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją-vyriausiąją įgaliotinę, Tarybą ir valstybes nares pasiekti civilinio ir karinio planavimo pajėgumų pusiausvyrą Tarybos sekretoriате ir užtikrinti tinkamą darbuotojų skaičių teisingumo, civilių valdymo, muitinės ir tarpininkavimo srityse, siekiant užtikrinti, kad BSGP misijų metu būtų teikiama kvalifikuota ir pakankama pagalba;
28. todėl ragina tinkamai parinkti civilius darbuotojus ir taip pat ragina valstybes nares pasinaudoti Europos išorės veiksmų tarnybos siūloma puikia proga ir sujungti šiuo metu turimus išteklius tam, kad būtų sukurti nuoseklūs, veiksmingi ir tinkami krizių valdymo planavimo pajėgumai;

29. ragina valstybes nares dėti dvigubai daugiau pastangų surasti ir nugabenti į paskirties vietą pakankamą tinkamų, kvalifikuotų ir abiejų lyčių darbuotojų skaičių darniai ir labai koordinuotai dalyvauti civilinėse ir karinėse BSGP pastangose visame pasaulyje, įskaitant atskiras didelės rizikos sritis, nes BSGP misijų sėkmė labai priklauso nuo gerai apmokytų darbuotojų įgūdžių ir žinių; taigi ragina kartu rengti darbuotojus BSGP misijoms; visiškai pritaria darbui, kuris jau nuveiktas nustatant gaires ir keičiantis geriausios praktikos pavyzdžiais siekiant pagerinti bendrą darbuotojų mokymą; yra įsitikinęs, kad didesnė vietoje dirbančių darbuotojų darna ir susitelkimas padės patobulinti misijų vykdymą ir palengvinti ES piliečių komandiravimą, kuris vertinant vien tik biudžeto požiūriu priimtinesnis už tarptautinio personalo įdarbinimą pagal sutartis;
30. ragina Europos Vadovų Tarybą ir Komisiją padidinti ES dalyvavimą daugiašalėse derybose siekiant sumažinti atominių ginklų;
31. dar kartą kartoja, kad reikia nusiginkluoti ir sustiprinti tarptautines ginklų neplatavimo garantijas; šiuo požiūriu džiaugiasi 2009 m. gruodžio 4 d. bendru pareiškimu, kuriame Jungtinių Amerikos Valstijų ir Rusijos Federacijos Prezidentai įsipareigojo toliau bendradarbiauti pasibaigus Strateginės ginkluotės mažinimo sutarties (START) galiojimo laikotarpiui ir tikisi sudaryti naują susitarimą dėl strateginės ginkluotės, kuris būtų pasirašytas ir įsigalioję kuo greičiau; tuo pačiu ragina ES ir jos valstybes nares padidinti savo diplomatinės pastangas siekiant sėkmingos Sutarties dėl branduolinio ginklo neplatavimo peržiūros, vyksiančios 2010 m. gegužės mėnesį;
32. pabrėžia, kad svarbu, kad lyčių lygybės, žmogaus teisių ir gero valdymo tikslai būtų visapusiškai įtraukti planuojant ir vykdant visas BSGP misijas ir operacijas, įskaitant tiriamąsias misijas, nes sąmoningumas ir jautrumas lyčių klausimais prisideda prie operatyvinio veiksmingumo ir gebėjimo suprasti padėtį; atsižvelgdamas į tai, pritaria patarėjo lyčių klausimais skyrimui vykdant beveik kiekvieną BSGP misiją; apgailestauja, kad tarp 11 ES specialiųjų įgaliotinių nėra nei vienos moters; ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją-vyriausiąją įgaliotinę sistemingai įtraukti lyčių lygybę ir didesnių teisių suteikimo moterims klausimą į ES politinį dialogą ir į politines diskusijas su šalimis partnerėmis;
33. džiaugiasi dėl visame pasaulyje svarbaus žmogaus teisių gynėjų vaidmens; labai džiaugiasi tuo, kad Užsienio reikalų taryba savo posėdžio, vykusio 2009 m. gruodžio 8 d., metu išreiškė įsipareigojimą remti žmogaus teisių gynėjus, rengdama viešus susitikimus su jais ir viešindama jų veiklą;
34. ragina Tarybą į ES specialiųjų įgaliotinių įgaliojimus įtraukti žmogaus teisių ir gero valdymo aspektus ir į ES specialiųjų įgaliotinių darbuotojų pareigas skirti ir žmogaus teisių ir gero valdymo patarėjus;

Pagrindiniai prioritetai įvairiuose geografiniuose regionuose

35. rekomenduoja, kad ES sustiprintų savo politinį dialogą su trečiosiomis šalimis ir regionais, ypač su strateginėmis partnerėmis, su kuriomis derintų pozicijas tarptautinėse organizacijose, taip pat remtų ir propaguotų demokratiją, teisinės valstybės principus ir pagarbą žmogaus teisėms; atsižvelgdamas į tai, primena svarbų vaidmenį, kurį, kaip papildoma Sąjungos ryšių su trečiosiomis šalimis ir regionais priemonė, atlieka

parlamentinė diplomatija; todėl mano, kad Komisijos pirmininko pavaduotoja-vyriausioji įgaliotinė ir jos tarnybos, įskaitant ES specialiuosius įgaliotinius, turėtų kartu su Parlamentu imtis nustatyti bendrą strategiją, susijusią su šalimis ir regionais partneriais, bei atskirų klausimų ir vizitų atvejais turėtų žodžiu ir raštu padėti Parlamentui;

36. ragina Tarybą, valstybes nares ir Komisijos pirmininko pavaduotoją-vyriausiąją įgaliotinę aktyviai ieškoti taikių būdų tarptautiniams konfliktams spręsti ir stiprinti ES taikomas konfliktų prevencijos priemones;

Tarptautinės organizacijos

37. pabrėžia Jungtinių Tautų, kurios užtikrina tarptautinę taiką ir saugumą ir yra labiausia išvystyta daugiašalio bendradarbiavimo sistema, pagrindinį vaidmenį; mano, kad pasaulinio valdymo, tarptautinių institucijų ir pagarbos tarptautinei teisei stiprinimas yra labai svarbus veiksmingam daugiašališkumui, ir kad todėl jis turi būti svarbiausias Sąjungos strateginis prioritetas; mano, kad ES institucijos ir valstybės narės turėtų tęsti savo pastangas gerinant bendradarbiavimą ir veiksmų derinimą su pasaulio lygmeniu įtakingais strateginiais partneriais, ypač Jungtinėse Tautose; atsižvelgdamas į tai, pabrėžia, kad būtina skubiai spręsti ES ir pasaulio stabilumui svarbias pasaulines problemas, pvz., terorizmo, organizuoto nusikalstamumo, energetinio saugumo, klimato kaitos, TVT pasiekimo, skurdo panaikinimo, krizių valdymo, konfliktų prevencijos ir konfliktų sprendimo, masinio naikinimo ginklų neplatavimo ir nusiginklavimo, migracijos valdymo bei žmogaus teisių ir pilietinių laisvių sklaidos problemas;
38. mano, kad labai svarbu, jog atitinkamos ES delegacijos JT būstinėje Niujorke ir Ženevoje būtų tinkamai aprūpintos lėšomis ir darbuotojais, kad jos galėtų įtikinamai ir veiksmingai praktikoje įgyvendinti naujus tarpinstitucinius susitarimus pagal Lisabonos sutartį; todėl su susirūpinimu pažymi, kad biudžeto neutralumo požiūris prieštarauja šiai būtinybei skubiai ir veiksmingai įgyvendinti ES dalyvavimą JT pradinio Lisabonos sutarties įgyvendinimo etapo metu;
39. mano, kad ESBO suteikia svarbias galimybes atkurti Europos, Vidurio Azijos ir Šiaurės Amerikos šalių tarpusavio pasitikėjimą ir stiprinti jų bendradarbiavimą daugeliu klausimų, įskaitant ginklų neplatavimą, nusiginklavimą, ekonominį bendradarbiavimą bei žmogaus teisių ir teisinės valstybės principų apsaugą ir sklaidą; taigi remia ESBO stiprinimą, įskaitant diskusijas dėl juridinio asmens statuso suteikimo idėjos pradėjimą;
40. mano, kad, nepažeidžiant ES įsipareigojimų pagal JT chartiją, ES ir NATO turėtų vystyti stipresnę ir veiksmingesnę partnerystę atsižvelgiant į laipsnišką ES užsienio, saugumo ir gynybos politikos vystymąsi ir kartu nepažeidžiant abiejų organizacijų sprendimų priėmimo savarankiškumo; todėl rekomenduoja peržiūrėti taip vadinamus „Berlynas plius“ susitarimus ir sukurti labiau strateginį dialogą dėl bendrų strateginių interesų ir nenumatytų atvejų planavimo; primygtinai ragina supaprastinti platesnį praktinį bendradarbiavimą vietoje kariniu ir civiliniu lygmenimis, ypač kai abi organizacijos veikia toje pačioje misijų zonoje; todėl apgailestauja dėl besitęsiančio Turkijos ir Kipro konflikto, kuris vis labiau kenkia ES ir NATO veiksmingumui ir patikimui;

Transatlantiniai santykiai

41. pakartoja savo įsipareigojimą transatlantinei partnerystei, kuri yra svarbus ES išorės veiksmų elementas ir vienas iš pagrindinių ramsčių; ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją-vyriausiąją įgaliotinę užtikrinti, kad ES veiktų kaip nuosekli, aktyvi, lygiateisė ir vis dėlto savarankiška JAV partnerė gerinant saugumą ir stabilumą pasaulyje, skatinant taiką ir pagarbą žmogaus teisėms, taip pat siekiant TVT bei laikantis vieningo požiūrio į pasaulinius iššūkius, kaip, pvz., branduolinio ginklo platinimas, terorizmas, klimato kaita ir energetinis saugumas; mano, kad Lisabonos sutartis suteikia palankias galimybes ES ir JAV santykių pagrindų tobulinimui ir atnaujinimui; ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją-vyriausiąją įgaliotinę atsižvelgiant į Parlamento rezoliucijas imtis veiksmų stiprinant ES ir JAV bendradarbiavimo institucinius mechanizmus; pabrėžia, kad siekiant iš tiesų integruotos transatlantinės rinkos būtina stiprinti Transatlantinės ekonominės tarybos veiklą ir kad tokia rinkta turėtų būti glaudesnės transatlantinės partnerystės pagrindas;
42. ragina abi partneres, ES ir JAV, skatinti Kiniją, Indiją, Rusiją, Braziliją ir kitas stiprėjančias didžiąsias valstybes dalintis atsakomybe už tvarką pasaulyje ir konfliktų prevenciją ir taikų suregulavimą laikantis tarptautinės teisės nuostatų; nurodo, kad, nors ES ir JAV turėtų teikti visapusišką sąžiningo bendradarbiavimo principu pagrįstą paramą ekonominei ir socialinei šių šalių raidai, šioms šalims taip pat derėtų prisiimti savo pasaulinio lygmens atsakomybę, ypač siekiant tvaraus vystymosi ir kovos su klimato kaita;

Vakarų Balkanai

43. pabrėžia, kad Vakarų Balkanų valstybės yra ES plėtos proceso dalis; mano, kad teisinės valstybės principu pagrįstas Vakarų Balkanų šalių stabilumas turėtų išlikti svarbiausiu Sąjungos išorės veiksmų prioritetu, todėl mano, kad pastangos priartinti šio regiono šalis prie ES (bendras tikslas – Europos integracija), be kita ko, skatinant reformas ir gerinant regioninį bendradarbiavimą bei etninių grupių susitaikymą, yra labai svarbios siekiant patenkinti Kopenhagos kriterijus ir pasiruošti įstojimui į ES; siūlo organizuoti tarptautinę konferenciją, kuri būtų skirta Vakarų Balkanų ateičiai ir kurioje dalyvautų regiono valstybės, taip pat atitinkami regiono ir pasaulio lygmens subjektai, siekiant nustatyti ir spręsti dabartines regiono problemas;
44. su pasitenkinimu pažymi vis taikesnę ir stabilesnę padėtį Kosove ir pastangas sukurti daugiatautę visuomenę, kaip liudija 2009 m. lapkričio 15 d. ramiai ir tvarkingai įvykę vietos rinkimai; pripažįsta, kad ne visos valstybės narės pripažino Kosovo nepriklausomybę; džiaugiasi dėl to, kad EULEX teisinės valstybės misija Kosove, kuri yra didžiausia iki šiol ES pradėta BSGP civilinė misija, dirba pilnu veiklos pajėgumu remdamasi Jungtinių Tautų, kurios neutralios statuso klausimu, pozicija; pabrėžia misijos svarbą skatinant etninių grupių susitaikymą, teisinę valstybę, viešąją tvarką ir saugumą visame Kosove, padedant Kosovo valdžios institucijoms, teisminėms ir teisėsaugos institucijoms daryti pažangą siekiant tvarumo bei atskaitomybės; todėl pritaria sprendimui atidaryti naują EU biurą šiaurėje; tačiau pažymi, kad reikia padidinti EULEX dirbančių kaltintojų skaičių, ir ragina valstybes nares suteikti papildomų darbuotojų;

45. ragina Tarybą su tarptautinės bendruomenės pagalba tęsti pastangas palaikyti dialogą su politiniais lyderiais Bosnijoje ir Hercegovinoje, siekiant padėti šiai šaliai ir jos gyventojams ir toliau išlikti Europos integracijos proceso dalyviais; atkreipia dėmesį į bendras diplomatines ES pirmininkaujančios valstybės narės, Europos Komisijos ir JAV administracijos pastangas ir siūlo toliau tęsti derybas, atsižvelgiant į ankstesnius Bosnijoje ir Hercegovinoje sudarytus politikų susitarimus; primena, kad į šalies gyvybingumo stiprinimą reikia labiau įtraukti parlamento narius ir pilietinę visuomenę;

Rytų partnerystė, Juodosios jūros regiono valstybių bendradarbiavimas

46. toliau remia Rytų partnerystės su Sąjungos kaimyninėmis Europos šalimis vystymą, ekonomiškai jas įtraukiant į vidaus rinką ir siekiant aktyvesnio politinio, ekonominio ir kultūrinio bendradarbiavimo; pabrėžia apčiuopiamų vidutinės trukmės ir ilgalaikių reformų iniciatyvų, kurios sustiprintų šalių partnerių visuomenių įsipareigojimus modernizacijos procesui ir integracijai su ES, taip pat šios partnerystės įgyvendinimo vykdant patikimus projektus svarbą; ypač pabrėžia, kad reikia laipsniškai ir užtikrinant visų ES piliečių saugumą panaikinti visas laisvo asmenų judėjimo (įskaitant, prireikus, bevizės keliones) kliūtis ir stiprinti bendradarbiavimą visais saugumo, ypač energetinio saugumo, aspektais; pakartoja savo požiūrį, kad partnerystei turi būti suteikti tinkami finansiniai išteklių; pabrėžia, kad būtina užtikrinti, jog partnerystė ir regioninės iniciatyvos, ypač Juodosios jūros sinergija, viena kitą papildytų;

47. dar kartą patvirtina, kad Europos Sąjungai svarbus veiksmingesnis regioninis bendradarbiavimas su Rytų kaimynėmis, kurio dėka ES remia konkrečius rezultatus nukreiptus projektus pagal viena kitą visapusiškai papildančias Rytų partnerystės ir Juodosios jūros sinergijos iniciatyvas;

48. ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją-vyriausiąją įgaliojimą didinti pastangas įgyvendinant Juodosios jūros sinergijos projektus; taip pat ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją-vyriausiąją įgaliojimą plėtoti naujas idėjas, skirtas veiksmingai Juodosios jūros regiono valstybių bendradarbiavimo strategijai, kuri galėtų apimti šio regiono Stabilumo paktą;

49. teigiamai vertina naujosios Moldovos Respublikos vyriausybės orientaciją į ES ir reiškia viltį, kad šios šalies vidaus reformos paspartės ir taip bus pasiekta Moldovos Respublikos ir ES ekonominės integracijos, politinės asociacijos ir institucijų suartėjimo; ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją-vyriausiąją įgaliojimą numatyti daugiašalius sprendimus įsisenėjusiai Padnestrės problemai spręsti;

50. atkreipia dėmesį į Ukrainos prezidento rinkimų eigą ir rezultatus; ragina visas šalis dedant daugiau pastangų vykdyti reformas prisidėti prie būtino politinio, ekonominio ir socialinio stabilumo Ukrainoje; ragina šalį siekti didesnės sąveikos su Europos Sąjunga tuo pačiu stiprinant įstojimo į ES galimybes;

Rusija

51. ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją-vyriausiąją įgaliojimą užtikrinti, kad ES požiūris į Rusiją, įskaitant derybose dėl naujo partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo, būtų nuoseklus ir paremtas įsipareigojimu laikytis demokratijos, pagarbos žmogaus teisėms ir

teisinės valstybės, įskaitant tarptautinę teisę, vertybių; taip pat pabrėžia, kad būtina intensyvesnė partnerystė su Rusija, paremta tarpusavio pagarba ir abipusiškumu, pagrįsta kovos su terorizmu klausimų, energetinio saugumo ir energijos tiekimo, klimato kaitos, nusiginklavimo, konfliktų prevencijos ir branduolinių ginklų neplatavimo klausimų sprendimu, taip pat dėl Irano, Afganistano ir Artimųjų Rytų, siekiant tikslo stiprinti saugumą ir stabilumą pasaulyje; mano, kad bendradarbiavimas sprendžiant šiuos klausimus turėtų būti naujo ES ir Rusijos susitarimo pagrindas, todėl tikisi sparčios pažangos dabartinėse derybose dėl naujo plataus masto susitarimo, kuriuo turėtų būti itin sustiprinti ES ir Rusijos santykiai; ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją-vyriausiąją įgaliotinę derinti veiksmus, lengvinti konsultacijas ir gerinti bendravimą tarp valstybių narių dvišalių bendrų interesų problemų su Rusijos Federacija klausimais; pabrėžia valstybių narių būtinybę koordinuoti savo santykius su Rusijos Federacija vadovaujantis Sąjungos bendraisiais interesais ir tokiu būdu, kad šie interesai būtų atitinkamai ir nuosekliai atspindimi bei skatinami;

Pietų Kaukazas

52. ragina Tarybą reikalauti, kad būti visapusiškai įgyvendintas Rusijos Federacijos ir Gruzijos paliaubų susitarimas ir ragina ES laikytis Gruzijos teritorinio vientisumo ir pagarbos mažumoms principo; pritaria ES stebėjimo misijos įgaliojimų pratęsimui ir ragina Tarybą užtikrinti, kad ES stebėtojams būtų sudaryta galimybė nevaržomai patekti į visas konflikto zonas, įskaitant atsiskyrusius Abchazijos ir Pietų Osetijos regionus, ir tam tikslui naudoti ES finansinius instrumentus, siekiant padėti visoje konflikto zonoje esantiems gyventojams; ragina ES remiantis Nepriklausomos tarptautinės faktų nustatymo misijos, tyrusios konfliktą Gruzijoje, ataskaita pasimokyti iš praeities klaidų siekiant sukurti veiksmingus konfliktų prevencijos mechanizmus, įskaitant tiesioginių žmonių tarpusavio ryšių skatinimą;

53. ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją-vyriausiąją įgaliotinę padidinti ES pastangas siekiant veiksmingos konfliktų prevencijos ir Kalnų Karabacho, Padnestrės ir, visų pirma, Rusijos ir Gruzijos, bei jos atsiskyrusių Pietų Osetijos ir Abchazijos regionų konfliktų taikaus suregulavimo pagal tarptautinę teisę, suteikiant naują impulsą deryboms Ženevoje; pabrėžia potencialų šiame regione išsisknijusių konfliktų prasiveržimo pavojų; šiomis sąlygomis, siekiant sukurti Pietų Kaukazo stabilumo paktą, rekomenduoja įsteigti Saugumo ir bendradarbiavimo Pietų Kaukaze konferenciją, kuria būtų apimamos atitinkamos šalys ir susiję regioninio bei pasaulinio masto veikėjai; pritaria nesenam Turkijos ir Armėnijos vyriausybių įvykdytam santykių atnaujinimui ir primygtinai ragina šių šalių parlamentus ratifikuoti atitinkamus susitarimus;

Artimieji Rytai

54. pabrėžia, kad būtina, jog derybos dėl taikos proceso būtų baigtos per ribotą laikotarpį ir vyraujant abipusiam pasitikėjimui; mano, kad jų tikslas turėtų būti sukurti nepriklausomą, demokratinę ir gyvybingą Palestinos valstybę su 1967 m. sienomis, kuri taikiai ir saugiai gyvuotų šalia Izraelio valstybės, apribota tarptautiniu mastu pripažintomis sienomis, atitinkančiomis visas susijusias Jungtinių Tautų rezoliucijas;

55. ragina ES, vadovaujantis 2009 m. gruodžio 12 d. Tarybos išvadomis, dedant dabartines tarptautines pastangas iš naujo pradėti taikos procesą, imtis svarbesnio politinio vaidmens,

kuris atitiktų jos finansinį dalyvavimą remiant Palestinos ekonomikos atgaivinimą ir sprendžiant dramatišką humanitarinę krizę Gazoje; ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją-vyriausiąją įgaliotinę apsvarstyti visas galimybes skatinti ilgalaikę taiką regione;

56. pritaria Tarybos sprendimui pratęsti ES Policijos misijos Palestinos teritorijose (EUPOL COPPS) įgaliojimus iki 2010 m. gruodžio mėn.; mano, kad būtina aktyviau padėti kurti teisinę valstybę ir ugdyti politikos kūrimo gebėjimus, ir ragina tam dėti daugiau pastangų; atkreipia dėmesį į Tarybos sprendimą pratęsti ES pasienio pagalbos misijos Rafahe (EUBAM Rafah) įgaliojimus ir į jos pasiryžimą bei pasirengimą atnaujinti misiją; mano, kad dėl šio pasiryžimo turėtų būti parengtos konkrečios judėjimo laisvės palestiniečių teritorijose atkūrimo iniciatyvos ir iniciatyvos iš naujo imtis laikytis 2005 m. priimto Susitarimo dėl galimybės atvykti ir judėjimo, kurį šalys pasirašė;

Viduržemio jūros regiono valstybių sąjunga

57. mano, kad svarbu suaktyvinti Viduržemio jūros regiono valstybių sąjungos narių visų lygių politinį dialogą siekiant pašalinti įtampą, dėl kurios buvo atidėtas sekretoriato įkūrimas Barselonoje, ir skatinti konkrečius bendrus socialinio, ekonominio ir ekologinio intereso projektus; tikisi, kad Viduržemio jūros regiono valstybių sąjunga galėtų teigiamai prisidėti sprendžiant konfliktus Artimuosiuose Rytuose, atnaujinant santykius tarp Turkijos ir Kipro bei vykdant demokratinę plėtrą arabų valstybėse;
58. pabrėžia, kad iš Europos Sąjungos perspektyvos bendras pirmininkavimas turi būti suderinamas su išoriniu Europos Sąjungos atstovavimu pagal Lisabonos sutartį; primena, kad Lisabonos sutartis suteikia ES galimybę užtikrinti jos atstovavimo naujose Viduržemio jūros regiono valstybių sąjungos institucijose vientisumą, darną ir tęstinumą;

Azija

59. pažymi, kad po rinkimų Afganistane prasideda daug lemiantis ir kritinis laikotarpis, o tai, kad Kabule formuojama nauja vyriausybė, sudaro gerą progą parengti naują darbotvarkę ir susitarimą su Afganistano gyventojais;
60. pritaria Bendrųjų reikalų ir išorės santykių taryboje 2009 m. spalio mėn. priimtam Tarybos Sustiprintų ES veiksmų Afganistane ir Pakistane planui ir jos pareiškimui, kad ji esanti pasirengusi padėti spręsti regiono problemas bendradarbiaudama su atitinkamomis šalimis ir tarptautiniais partneriais, bet pabrėžia, kad planas liks tik planu, nebent ES valstybės narės aiškiai išsipareigotų prisidėti prie jo įgyvendinimo; ragina Tarybą, Komisiją ir Tarybai pirmininkaujančią Švediją nedelsiant ir iki 2009 m. pabaigos imtis suderintų veiksmų įgyvendinti planą; ragina Tarybą pasiekti didesnės pažangos visiškai dislokuojant EUPOL personalą siekiant sukurti tvarias ir veiksmingas viešosios tvarkos palaikymo policijos pajėgas, gebančias pagerinti saugumo aplinką;
61. pripažįsta, kad Pakistanas toliau susiduria su labai rimtais iššūkiais ir palaiko tvirtą ES paramą stipriai, pasaulietišškai ir civilinei Pakistano vyriausybei; pabrėžia Pakistano pagrindinį vaidmenį regione ir dar kartą pažymi, kad užtikrinti stabilumą, demokratiją ir klestėjimą Pakistane taip pat yra svarbu siekiant išspręsti tokias visuotines problemas kaip kova su terorizmu, branduolinio ginklo platinimu, narkotikais, taip pat sprendžiant su

žmogaus teisėmis susijusius klausimus, ir labai jį ragina patvirtinti išsamią kovos su terorizmu strategiją, kuria būtų šalinamos jo pagrindinės priežastys;

62. palaiko ES įsipareigojimą remti demokratiją vieningame, federaliniame Irake; pabrėžia savo paramą tvirtam ir tolesniam ES įsipareigojimui Irake plėtoti teisinę valstybę ir pritaria EUJUST LEX įgaliojimų ir jos vykdomos bandomosios veiklos Irako teritorijoje pratęsimui vieneriems metams; tikisi, kad bus toliau planuojamas darbas šiuo klausimu, kaip žadėjo Taryba; ragina institucijoms glaudžiau bendradarbiauti, ypač ekonominiiais klausimais, su Irako kurdų regionine vyriausybe; ragina Komisiją paspartinti savo būstinės Bagdade veiklos pradžią;
63. išreiškia savo didelį susirūpinimą dėl politinės raidos Irane ir pranešimų apie didelio masto 2009 m. birželio mėn. vykusių prezidento rinkimų rezultatų klastojimą; tai sukėlė didžiausius protestus per pastaruosius 30 Islamo respublikos gyvavimo metų, o demonstracijos ir žiaurios saugumo pajėgų represijos vis dar vyksta; yra labai susirūpinęs ne tik dėl politinių oponentų suėmimų, kankinimų ir žudymo, bet ir dėl vis besitęsiančios aklavietės derybose dėl Irano branduolinės programos, bei ragina Irano vyriausybę pradėti rimtas derybas branduoliniais klausimais; apgailestauja, kad 2010 m. sausio mėn. numatytas Irano delegacijos vizitas į Europos Parlamentą Irano valdžios institucijų buvo atšauktas ir išreiškia savo solidarumą su tais Irano piliečiais, kurie rizikuodami savo gyvybėmis ir toliau viešai reikalauja Irane laikytis žmogaus teisių ir didesnės demokratinės laisvės; smerkia Irano pastangas trukdyti informacijos laisvei slopinant transliacijas iš užsienio bei interneto ryšį; ragina Tarybą ir Komisiją apsvarstyti sankcijas atskiriems administracijos nariams ir saugumo tarnyboms, atsakingoms už plataus masto žmogaus teisių pažeidimus ir nustatyti priemones, kuriomis būtų remiami „Žaliojo judėjimo“ dalyviai, dėl savo veiklos kenčiantys nuo persekiojimo ir (arba) tremties;
64. atkreipia dėmesį į tai, kad ES ir Kinijos ekonominiai santykiai nuolat stiprėjo, ir padidėjo žmonių tiesioginių ryšių mastas ir intensyvumas; tuo pat metu išlieka giliai susirūpinęs dėl Kinijos valdžios institucijų geranoriškumo sprendžiant gausius žmogaus teisių pažeidimo atvejus ir užtikrinant, kad žmonės galėtų naudotis pagrindinėmis laisvėmis bei teisėmis, trūkumo;
65. pritaria Taipėjaus ir Pekino pastangoms pagerinti santykius Taivano sąsiauryje, jomis stiprinamas stabilumas ir saugumas Rytų Azijoje, bei ragina abi puses ir toliau stiprinti dialogą, praktinį bendradarbiavimą bei vykdyti abipusio pasitikėjimo stiprinimo priemones; teigiamai vertina Tarybos 2009 m. gegužės 8 d. pareiškimą, kuriame pakartojama jos parama Taivano dalyvavimui PSO; aktyviai remia Taivano dalyvavimą stebėtojo teisėmis atitinkamose tarptautinėse organizacijose ir veikloje, pvz. Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijoje (ICAO), JT bendrojoje klimato kaitos konvencijoje (UNFCCC), kuriose Taivano dalyvavimas yra svarbus Europos Sąjungai bei pasauliniams interesams;
66. patvirtina savo aktyvią paramą strateginių santykių tarp ES ir Indijos stiprinimui bei veiksmams, kuriais siekiama ieškoti būdų santykiams įvairiose abipusio intereso srityse (ekonomikos, politikos, saugumo ir prekybos) gerinti;
67. pripažįsta didėjančią ASEAN šalių svarbą regiono stabilumui ir gerovei; mano, kad vadovaudamasi regioninės integracijos įsipareigojimais ES ir ASEAN gali labai artimai

bendradarbiauti; pažymi, kad norint visapusiškai stiprinti dviejų regionų santykius ir skatinti tolimesnę politinį bendradarbiavimą, saugumo, demokratijos ir žmogaus teisių pažangą, taip pat pažangą energetikos, aplinkosaugos, socialinių reikalų ir kultūros bei bendradarbiavimo ir vystymosi srityse, įvairių priemonių pagalba būtina sustiprinti ES ir ASEAN ekonominius ir prekybos santykius;

Afrika

68. teigiamai vertina tai, kad vykdant operaciją „EU NAVFOR Atalanta“ toliau sėkmingai prisidedama prie saugumo jūroje prie Somalio krantų, suteikiant apsaugą pagal Pasaulio maisto programą frachtuojamiems laivams, gabenantiems pagalbą Somalio gyventojams, laivams, kuriais gabenami itin svarbūs kroviniai Afrikos Sąjungos paramos taikai operacijai Somalyje remti, ir kitiems pažeidžiamiems laivams; teigiamai vertina Tarybos sprendimą pratęsti operacijos įgaliojimus iki 2010 m. gruodžio 12 d. išreiškia savo paramą sprendimui pradėti krizės valdymo operaciją siekiant prisidėti prie Somalio pereinamojo laikotarpio federalinės vyriausybės nacionalinių saugumo pajėgų mokymo; pabrėžia, kad būtina, jog apmokytos saugumo pajėgos būtų integruotos į valstybines ir vadovavimo struktūras taip, kad sugrįžusios jos nesukiltų prieš vyriausybę, kurią jos turėtų ginti;

Lotynų Amerika

69. dar kartą primena, kad 2001 m. lapkričio 15 d. rezoliucijoje dėl Europos Sąjungos ir Lotynų Amerikos visuotinės partnerystės ir bendrosios bendradarbiavimo strategijos¹ ir vėliau 2006 m. balandžio 27 d.² bei 2008 m. balandžio 24 d.³ rezoliucijose, atitinkamai priimtose atsižvelgiant į Vienoje ir Limoje vykusius ES ir Lotynų Amerikos aukščiausiojo lygio susitikimus, EP pasiūlė parengti Europos ir Lotynų Amerikos taikos ir saugumo chartiją, kuria, remiantis JT chartija, būtų sudarytos palankios sąlygos bendriems politiniams, strateginiams ir saugumo užtikrinimo veiksams bei iniciatyvoms; ragina Tarybą ir Komisiją imtis aktyvių veiksmų šiam ambicingam tikslui pasiekti ir paremti šį pasiūlymą kito ES ir Lotynų Amerikos bei Karibų jūros regiono valstybių aukščiausiojo lygio susitikimo, kuris vyks 2010 m. gegužės mėn. Madride, metu;

70. mano, kad prioritetu turėtų tapti skubus asociacijos susitarimo su Centrinės Amerikos šalimis ir daugiašalio susitarimo su Andų bendrijos šalimis pasirašymas, o taip pat pažanga derybose dėl asociacijos susitarimo su MERCOSUR šalimis;

o

o o

71. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui, NATO generaliniam sekretoriui, NATO parlamentinės asamblėjos pirmininkui, ESBO

¹ OL C 140 E, 2002 6 13, p. 569.

² OL C 296 E, 2006 12 6, p. 123.

³ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0177.

pirmininkui, ESBO parlamentinės asamblėjos pirmininkui, Vakarų Europos sąjungos parlamentinės asamblėjos pirmininkui, Europos Tarybos Ministrų Komiteto pirmininkui ir Europos Tarybos parlamentinės asamblėjos pirmininkui.

MAŽUMOS NUOMONĖ

pateikta pagal Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnio 3 dalį
Europos vieningųjų kairiųjų jungtinė frakcija / Šiaurės šalių žalieji kairieji

Nors pranešime ir pasiūlyta tam tikrų nedidelių patobulinimų, pvz., susijusių su Europos Parlamento BUSP priežiūra, mes visiškai atmetame pranešimą dėl šių priežasčių:

- pranešime ginama ir toliau skatinama militarizacija, kaip pagrindinis BUSP elementas;
- pranešime skatinama civilinių ir karinių pajėgumų sąveika;
- pranešime teigiamai vertinami pokyčiai, susiję su Lisabonos sutarties įgyvendinimu išorės santykių srityje, įskaitant visus institucinius pokyčius, pvz., Europos išorės veikslių tarnybą ir Komisijos pirmininko pavaduotojo-vyriausiojo įgaliotinio pareigų sukūrimą; taigi pranešime teigiamai vertinamas tolesnis ES vystymasis militarizuotos Sąjungos linkme;
- pranešime ginamas glaudesnis ES ir NATO bendradarbiavimas, paremtas „Berlynas plus“ susitarimais, kuriais ES leidžiama naudoti NATO pajėgumus, siekiant abiem organizacijoms sudaryti sąlygas sureguliuoti krizes karinėmis priemonėmis, ir labiau į strategiją orientuoto dialogo šia kryptimi plėtojimas;
- pranešime remiamas vienašališkas Kosovo nepriklausomybės paskelbimas ir EULEX misijos vaidmuo;
- pranešime teigiamai vertinamas operacijos „EU NAVFOR Atalanta“ vykdymas prie Somalio krantų.

Reikalaujame:

- civilinės ES ir griežto ES ir NATO atskyrimo;
- taikiais principais paremtos BUSP;
- pagarbos tarptautinei teisei;
- karinių išlaidų panaudojimo civiliniams tikslams;
- visų karinių bazių uždarymo Europoje.

Willy Meyer, Sabine Lösing ir Takis Hadjigeorgiou

28.1.2010

BIUDŽETO KOMITETO NUOMONĖ

pateikta Užsienio reikalų komitetui

dėl metinio 2008 m. pranešimo dėl Bendrosios užsienio ir saugumo politikos (BUSP)
(2009/2057(INI))

Nuomonės referentė: Nadezhda Neynsky

PASIŪLYMAI

Biudžeto komitetas ragina atsakingą Užsienio reikalų komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

1. apgailestauja, kad neatsižvelgiant į didėjančią BUSP svarbą ES atliekant savo, kaip pasaulinio masto veikėjos, vaidmenį, BUSP skirti 2008 m. įvykdyti asignavimai siekia 289 mln. eurų, o tai sudaro mažiau kaip 4 proc. visų pagal 4 išlaidų kategoriją įvykdytų asignavimų; atkreipia dėmesį į tai, kad BUSP skirtas finansinis paketas patvirtinimui ir jo paskirstymui įvairioms biudžeto eilutėms taikomi 2006 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl biudžetinės drausmės ir patikimo finansų valdymo¹ (TIS) 42 punkte numatyti apribojimai ir kad pagal šį punktą, be kita ko, numatyta minimali suma, skiriama esant nesutarimui tarp abiejų biudžeto valdymo institucijų, taip pat draudžiama įrašyti asignavimus į rezervą; taigi dar kartą pareiškia savo susirūpinimą dėl šios politikos, kuri grindžiama Tarybos sąmatų pagrindu priimtais sprendimais ir finansuojama iš ES biudžeto, tarpvyriausybiniu pobūdžiu;
2. mano, kad TIS 43 punkte numatyti reguliariai rengiami konsultaciniai posėdžiai, kuriuose dalyvauja Parlamentas ir Politinio ir saugumo komiteto pirmininkas, turėtų būti skirti ne tik keitimuisi nuomonėmis apie vykdomas BUSP misijas, bet ir įvykdytų misijų sėkmės ir trūkumų įvertinimui bei BUSP ateities poreikiams skirtos ilgalaikės strategijos parengimui ir kad ši strategija, be kita ko, turėtų padėti tiksliau nustatyti misijų finansinių aspektų įvertinimą;
3. taip pat yra įsitikinęs, jog Europos Sąjunga turėtų kiek įmanoma atsižvelgti į įvykdytų misijų patirtį, apimant visus aspektus (finansavimą, prognozes, įgyvendinimą,

¹ OL C 139, 2006 6 14, p. 1.

administravimo organizavimą ir t. t.), kad būtų sukurtas bendras BUSP misijų aprašas siekiant palengvinti sprendimų priėmimo procesą;

4. mano, kad platesnė ir išsamesnė strategija turi pridėtinės vertės rengiant BUSP metinius pranešimus, ypač skyrius apie regionines grupes ir partneres bei apie BUSP (BSGP) misijų sąsajas su kitomis priemonėmis, kurias taikant stiprinamas ES kaip pasaulinio masto veikėjos vaidmuo; be kita ko, laikantis tokio požiūrio būtų galima lengviau apžvelgti bendras ES biudžeto išlaidas atitinkamame regione;
5. visiškai pritaria darbui, kuris jau nuveiktas nustatant gaires ir keičiantis geriausios praktikos pavyzdžiais siekiant pagerinti bendrą darbuotojų mokymą; yra įsitikinęs, kad didesnė vietoje dirbančių darbuotojų darba ir susitelkimas padės patobulinti misijų vykdymą ir palengvinti ES piliečių komandiravimą, kuris vertinant vien tik biudžeto požiūriu priimtinesnis už tarptautinio personalo įdarbinimą pagal sutartis;
6. pabrėžia itin svarbų vaidmenį, kurį gali atlikti ES specialieji įgaliotiniai (ESSĮ), ir jų veiklos pridėtinę vertę po Lisabonos sutarties įsigaliojimo nustačius naują išorės politiką (optimalus Bendrijos finansavimo derinimas su Tarybos sprendimais, geresnis vidaus politikos koordinavimas ir geresnis išorinis atstovavimas ir t. t.); nurodo, kad šiuo atžvilgiu dvigubos pareigos yra pirmas, bet ne vienintelis žingsnis, kuris būtinas siekiant masto ekonomijos ir didesnio BUSP našumo;
7. primena, kad Parlamentas šiuo metu neturi priemonių panaikinti konkrečius ESSĮ įgaliojimus, kadangi asignavimai šiems įgaliojimams vykdyti įtraukti į 19 03 06 straipsnį, pagal kurį finansuojamas visų ESSĮ įgaliojimų vykdymas; taigi ragina vykdyti griežtesnę parlamentinę priežiūrą ir kontrolę skiriant ESSĮ;
8. dar kartą reiškia savo susirūpinimą dėl skaidrumo ir informacijos stokos apmokant kariniu ar gynybiniu atžvilgiu svarbių ES operacijų bendrąsias sąnaudas, nes taikant ATHENA sistemą nėra aiškios galimybės peržiūrėti visas finansines sąnaudas, susijusias su misijomis, kurios vykdomos pagal BUSP; taigi teigiamai vertina pradinio fondo įsteigimą pagal ES sutarties 41 straipsnio 3 dalies nuostatas ir prašo, kad su Parlamentu būtų konsultuojamasi šio fondo valdymo klausimais, atsižvelgiant į bendras EP prerogatyvas BUSP ir BGSP srityse, kaip apibrėžta ES sutarties 36 straipsnyje; nurodo, kad platesnio masto Parlamento dalyvavimas nustatant ir prižiūrint BUSP bei numatant tolesnius BUSP veiksmus susijęs su ES sutarties 42 straipsnyje pabrėžta BUSP ir BGSP sąsaja, taip pat su ES sutarties Protokole Nr. 1 nustatyta griežtesne nacionalinio ir Europos lygmenų parlamentine priežiūra;
9. pabrėžia, jog dėl gana riboto BUSP biudžeto būtina dėti visas pastangas optimaliam pajėgumų naudojimui užtikrinti, kad nebūtų švaistomi ištekliai; siūlo, pvz., dar kartą apvarstyti galimybę įrenginiams ir medžiagoms naudoti bendrus sandėlius ir saugojimo patalpas, taip pat dalintis transporto pajėgumais;
10. tikisi, kad į minėtas pastabas bus tinkamai atsižvelgta vykdant derybas dėl TIS ir jo atskirų punktų, susijusių su BUSP finansavimu, peržiūros.

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	27.1.2010
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 25 -: 1 0: 1
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Damien Abad, Marta Andreasen, Francesca Balzani, Reimer Böge, Lajos Bokros, Giovanni Collino, Göran Färm, José Manuel Fernandes, Eider Gardiazábal Rubial, Jens Geier, Ivars Godmanis, Ingeborg Gräßle, Carl Haglund, Jiří Havel, Sidonia Elżbieta Jędrzejewska, Sergej Kozlik, Vladimír Maňka, Barbara Matera, Sergio Paolo Francesco Silvestris, László Surján, Helga Trüpel, Derek Vaughan, Angelika Werthmann
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	François Alfonsi, Roberto Gualtieri, Giovanni La Via, Paul Rübig

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	23.2.2010
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 51 -: 4 0: 1
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Gabriele Albertini, Pino Arlacchi, Bastiaan Belder, Frieda Brepoels, Arnaud Danjean, Mário David, Michael Gahler, Marietta Giannakou, Andrzej Grzyb, Heidi Hautala, Richard Howitt, Anna Ibrisagic, Anneli Jäätteenmäki, Jelko Kacin, Ioannis Kasoulides, Tunne Kelam, Maria Eleni Koppa, Wolfgang Kreissl-Dörfler, Eduard Kukan, Krzysztof Lisek, Sabine Lösing, Mario Mauro, Kyriakos Mavronikolas, Willy Meyer, Francisco José Millán Mon, Alexander Mirsky, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Norica Nicolai, Kristiina Ojuland, Ria Oomen-Ruijten, Pier Antonio Panzeri, Ioan Mircea Pașcu, Cristian Dan Preda, Libor Rouček, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Jacek Saryusz-Wolski, Werner Schulz, Adrian Severin, Marek Siwiec, Ernst Strasser, Charles Tannock, Zoran Thaler, Inese Vaidere, Johannes Cornelis van Baalen, Graham Watson
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Laima Liucija Andrikienė, Charalampos Angourakis, Elena Băsescu, Malika Benarab-Attou, Carlo Casini, Andrew Duff, Lorenzo Fontana, Roberto Gualtieri, Georgios Koumoutsakos, Luis Yáñez-Barnuevo García
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai) (187 straipsnio 2 dalis)	Bas Eickhout